

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
նչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ՅԱԿՈԲ ՊՅԴՈՒՆԻ

Կ Ո Ձ

ՖՈՆՈՒԶ (ԶԷՅԹՈՒՆ) ցի հայրենակիցներու
ԵՒ ԲՈԼՈՐԻՆ

Թէ ես լինեմ երաժիշ,
Ու կիբառս նուագեմ
Գիշեր ցորեկ յար ես միշ,
«Իմ հայրենիք» պիտ երգեմ:

47.929

7-51

1540020 20008
(1540020 20008 3 2000)

ՅԱԿՈԲ ՊՏՂՈՒՆԻ
(Ծնած է Յունուդ 1869/ն)

9(47.325)

7-91

ՅԱԿՈԲ ՊՏՂՈՒՆԻ

5 OCT 2011

Կ Ո Ձ

**ՖՈՆՈՒՋ (ԶԷՅԹՈՒՆ) ցի հայրենակիցներու
ԵՒ ԲՈԼՈՐԻՆ**

Թէ ես լինեմ երաժիշ,
Ու կիբառս նուագեմ
Գիշեր ցորեկ յար եւ միշ,
«Իմ հայրենիք» պիտ երգեմ:

Նախ քան մեր ըսելիքները, չի մոռանաք յիշելու որ թէպէտ համառօտ է «ՖԻՆՈՒՋԻ ՃՇԳՐԻՏ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ» բայց շատ հետաքրքրական է իր անցուդարձերը եւ իր յատուկ գաւառաբարբառով աւանդական պատմութիւններն ու ոտանաւորները: Կարժէ նաեւ գիտնալ թէ բուն Ուլնիա քաղաքը Ֆոնուզ գիւղի Աւրելեան կողմը հազիւ քառորդ ժամ տեւողութիւն ունի. ուր կը գտնուի նաեւ Ս. Կարապետի վանքը, լեռան ստորոտը բարձունքի մը գագաթը:

Ֆոնուզ 500 տուն ըսինք. դժբաղդաբար յիշեալ 500 տունէն հազիւ մնացած է մօտ 100 տուն որոնք ցիրուցան կը գտնուին Իրաք, Սուրիա, Պաղեստին, Յունաստան, Ամերիկա եւ այլուր. որոնց մանրամասնութիւնը պիտի տեսնուի պատմութեան մէջ:

3. 9.

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍԲ

ԿՈԶ

Ձանքը յաջողութեան առաջնորդն է:
 Ձանքը վահան մըն է թուլութեան դէմ:
 Ձանքը առիւծ մըն է, որուն մոնչիւնէն
 կը սոսկան բոլոր անյաջողութիւնները:

Ձանայ որ յաջողիս:

65562-67

Սիրելի հայրենակիցներ կը տեսնենք որ ջանքով սկսեալ ամէն բան յաջողութեամբ կը վերջանայ, այս կէտը փորձեալ է. ուրեմն ոեւէ պատճառ չունինք կասկածելով յուստեղութիւնը:

Արդ յանդուգն կը վստահեցնեմ ձեզ որ պիտի յաջողինք մեր բոլոր ձեռնարկներուն մէջ, երբ սիրով ու միաբան կը գործենք, այն բանը ինչ որ նուիրական կրնայ նկատուիլ մեզ համար. ուրեմն ջանանք որ յաջողինք:

Սիրելի հայրենակիցներ, վերապրողներուս եւ բոլորին համար ծանօթ է որ 1915 Մարտ 31էն սկսեալ, շատ մը քաղաքներ, գիւղեր եւ գիւղակիներ ոչնչացան, ամալի ու խոպան դարձան, մանաւանդ հայաբնակ երկիրները բոլորովին բնաջնջուեցան ու ամալացան. որոնց մէջ ունէինք շատ մը քաջ կտրիճներ: Անոնք զոհուեցան մեր հայրենիքին համար:

Անա անոնցմէ մէկն է նաեւ Ֆոնուզ (Ուլնիա) գիւղը ուր կը գտնուի Զէյթունի արեւմտեան կողմը 6 ժամ հեռավորութեամբ եւ կը բաղկանար մօտ հինգ հարիւր տունէ իր շրջակայ գիւղերով միասին եւ ունեցեր է իր կարգին համբաււոր հերոսներ թէ կրօնական եւ թէ աշխարհական ինչպէս ծանօթ են Նիկողոս եպս. Խորխորունին եւ Տ. Բարդուղիմէոս Ծ. Վ. Թադաճեանը. որոնք բնիկ Ֆոնուզցի եւ Ֆոնուզի Ս. Կարապետ վանքին վանահայրերն են:

Գիտենք նաեւ շատ մը քաջեր ու կտրիճներ որոնց անունն իսկ չի յիշուիր... անյայտացած են: Ուստի պարտք սեպեցի անոնց անունները յիշել տալու համար գէթ ձեռքէս եկածը չի խնայել կարողութեանս չափ եւ այսպէսով ձեռնարկեցի «Ֆոնուզի ճշգրիտ պատմութիւնը» գրի առնելու, անմահացնելու համար իր եւ զաւակներուն անունները եւ միանգամայն օրինակ մը ցոյց տալու մեր ապագայ սերունդին: (Թէ պէտ իմ կարողութենէս վեր էր):

Երանի թէ ունենայի նւթապէս եւ ուսումնասպէս կարողութիւն այն ատեն պիտի գրէի բոլոր այն գիւղերուն ու գիւղակիներուն անյայտացած համբաւներուն մասին. բայց դժբաղդաբար զուրկ եմ այն երջանկութենէն, ուստի հարկա-

դըրուեցայ հագիւ հազ իմ բուն ծննդավայրիս կենսագրու-
թիւնը ներկայացնել իմ հայրենակիցներուս, որուն կեանքին
մօտէն տեղեակ եմ, ըլլայ աւանդական, ըլլայ գրական, ուս-
տի պիտի խնդրէի բոլոր հայրենակիցներէս որ նախ ներո-
ղամիտ գտնուին մեր գրական թերութիւններուն եւ յետոյ
իրենք ալ հարկագրուին ընել պէտք եղած օժանդակութիւ-
նը, ամէն ոք իր կարողութեանը չափով, հասցնելու համար
մեզ մեր նպատակակէտին:

Արդ կոչ կ'ընեմ ձեզ սիրելի հայրենակիցներ, մի՛ դա-
նաք այս պարտականութենէ որը անհրաժեշտ է ամէն ան-
հատի համար. իբրեւ պարտք ստանձնեցէք այս շուրջական
գործը գլուխ հանելու համար մի խնայէք ձեր աշխատանքն
ու քիչ շատ նուէրները. եւ անով պիտի հասնինք մեր բազ-
մանքին: Այս կոչին համար ըլլալիք ծախսը հոգացուեցաւ
Պաղտատ բնակող մի քանի հայրենակիցներուս նուէրներով,
չնորհիւ Պ. Յակոբ Բըլըրեանի ջանասիրութեամբ:

Պ. Յակոբ Բըլըրեանին եւ Պաղտատարեանի ֆունդըզի
հայրենակիցներուս մասնաւոր մեր շնորհակալութիւնները:

Հայրենակիցներ տուէ՛ք ձեր նուէրները անոնց որոնք կը
ներկայացնեն այս կոչը ձեզի. ու այդպէսով լրացած պիտի
ըլլայ մեր գործը: Օգնեցէք իրարու եւ քաջալերեցէք բա-
րենպատակ ամէն ձեռնարկ: Մի՛ յուսահատիք կարծելով որ
«Փոքրիկ գումարով մեծ բան մը չի կրնար ըլլալ». այսպիսի
կարծիք մը կրնայ նկատուիլ զէպի յետադիմութիւն լոկ: Չէ
որ «փոքրիկ» կը մեծնայ, քիչը կը շատնայ: Փոքրիկ կայծ
մը կրնայ հրդեհիլ ամբողջ քաղաք մը: Մարդուն սրտին մէջ
ալ կայ եռանդ մը, որ կը բլրի իր երակներէն, մերթ կը
պլպլայ եւ մերթ կը բռնկի այլ եւ այլ խնդիրներու շուրջ. եւ
անոր անունն է սէ՛ր եթէ ունինք մեր մէջ, այն ատեն մեր
աշխատանքը ապարդիւն չի մնար, ոչ թէ սոսկ ապարդիւն
չի մնար, այլ կը յաջողինք, որովհետեւ ջանքը յաջողու-
թեան առաջնորդն է:

«Ջանացիր եւ լիցի քեզ»

Յ. ՊՏՂՈՒՆԻ

❖ ՉՈՐՍ ԸՆԿԵՐՔ ❖

Վարդ, երիցուկ, մանուշակ
Երեք ծաղկունք մի սոխակ
Նոյն պարտիզում կ'ապրէին,
Թագուհին էր վարդենին:

Վարդենիին թուփին տակ
Կ'ապաւինէր մանուշակ
Պարտիզաւնը քանի գար,
Նախ կը սիրէր զանի յար:

Եւ վարդենին գոցից զայն
Որ չի տեսնէ պարտիզաւնը,
Իսկ մանուշակն անդադար,
Չորս դին անուշ բոյր կու տար:

Երիցուկը շրփոթած
Գլխուն ճերմակ մը փաթթած
Դատաւորի ձեւ առաւ
Վարդենին խօսք բացաւ:

«Ո՛վ թագուհի մէջ ծաղկանց
Պէտք չէ լինիս դու նախանձ
Մեր տէրըն է միեւնոյն
Նոյն իսկ փշոտ մորենւոյն»:

«Ինչո՞ւ թեւերդ կ'երկարէս,
Որ գոցես անոր երես
Եթէ ունիս դու լոյս թոյր
Այն ալ ունի քաղցր բոյր»:

«Մանուշակն է վիզը ճուկ,
Փափկատերեւ եւ խեղճուկ
Բայց ունի նա անուշ հոտ,
Քանզի կ'ապրի քեզի մօտ»

Առակ մը կայ շատ յարմար
Որ կը խօսի դարէ դար
«Քու ընկերդ քեզի պէս
Պէտք է յաւէտ դուն սիրես»:

Պատասխանեց վարդենին,
Դատաւոր երիցուկին
«Մ'ընէր դու զիս դատապարտ,
Ոչ նախանձ եմ, ոչ հպարտ»:

Սոխակն ըսաւ վարդենուոյն
«Ով թագուհի գերագոյն,
Ան ալ ունի քեզ նման
Անուշ հոտեր աննման»

«Չորս ընկեր ենք, չորս անծինք,
Պէտք չէ զիրար նախանձինք.
Սյլ պարտ է մեզ միասին
Ապրիլ ցվերջն աշխարհին»:

«Ես եմ սոխակն երաժիշտ
Եւ ողբածայն կ'երգեմ միշտ
Թէ կոկոններդ փառաւոր
Ե՞րբ պիտ բացուին նորանոր»:

Վարդենին էր քաջ Ձէյթուն
Երիցուկն էր խիղճ մարդուն
Քաջ Ձէյթունի թեւին տակ,
Փռնուզն էր այն մանուշակ:

Իսկ սոխակն երաժիշտ
Որ ողբածայն կ'երգէր միշտ
Չգացումն էր մարդուն այն
Կ'արծազանքեր դաշտը համայան:

ՈՂԲԵՐԳ ԴԵՊՈՒ ՀԱՅՐԵՆԻՔ

Երբ որ կու գար գարունն անուշ
Կ'անհետանար ծմբան մշուշ
Ուլիկները հայրենիքիս,
Կը մայէին մօտ ականջիս...:

Իսկ այժմ հոս ոչ ուլ, ոչ այծ,
Ոչ կով, ոչ եզ, ոչ հօտարած,
Ունիմ միայն հայրենիքիս
Կարօտն անհուն խորը սրտիս:

Երբ որ կու գար գարունը նոր,
Ծաղկէին ծառեր բիրաւոր,
Անտառները հայրենիքիս
Նման էին պէս պէս գորգիս...:

Իսկ հոս ոչ թէ լոկ գորգ չունիմ,
Չունիմ նաեւ հողն իսկ հղճիմ,
Երանի թէ հայրենիքիս
Քարը լիներ բարձր գանկիս...:

Երբ որ կու գար գարնան ամիս,
Մարտ եւ Ապրիլ, յետոյ Մայիս
Ջուրն ու օդը հայրենիքիս,
Կ'ընծայէին կեանք մ'ալ կեանքիս...

Իսկ այժմ հոս չունիմ գարուն
Եւ ոչ ամառ, ոչ ալ աշուն,
Ջուրն ու օդը հայրենիքիս
Հեղեղներն են արտասուքիս...

Երբ կը ծնէր գարնան շողիկ,
Եւ կը փչէր հովը մեղմիկ
Պէս պէս ծաղկունք հայրենիքիս
Կը բուրէին իմ ռնգունգիս...

Իսկ այժմ հոս փորս է անյագ,
Ձմեռս ցուրտ, ամառըս տաք,
Չի կալ հոս իմ հայրենիքիս
Քաղցրահամը որ գայ քիմքիս...

1932, Ապրիլ 14

Հալէպ

Յ. ՊՏՂՈՒՆԻ

(Ֆոնոգրաֆ)

1895Ի ԴԵՊԲԻՆ ՖՈՆՈԳՐԱԲ ԲԱԶԵՐԸ ԵՐԲ

ԿԸ ՅԱՐԶԱԿԷԻՆ ԱԼԻ ՓԱՇԱՅԻ ԲԱՆԱԿԻՆ ՎՐԱՅ
ԱՇՈՒՂ ՓԻՐՈՒՇԱՆ ԿԵՐԳԷ ՇԵՐՈՍԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

Տայան Ալի փաշա տայան
Ույգուտայ սան չափուր ույան
Պէշ եիզ շահպազլարմ եայան,
Կէլիյորլար գաչմա պրէ...

Ֆոնըզըն արգասը տաղ տըր (Հիւսիւս)
Էթրաֆը սիւմպիւլլիւ պաղ տըր
Արսլան եափրուլարը սաղ տըր,
Կէլիյորլար գաչմա պրէ...

Ֆոնըզ քէօյիւն էօնիւ ըրմագ (հարաւ)
Պու հարպ պիզէ պալլը գայմագ
Էնտատըմըզ քեարը վուրմագ
Կէլիյորուզ գաչմա պրէ...

Ֆոնըզ քէօյիւն էօնիւ եար տըր
Պիզէ կիւլ տիր սանա խառ տըր
Կիթմէ պէյագ պայրագ գալտըր
Կէլիյորուզ գաչմա պրէ...

Ֆոնըզըն սաղ եանը գըսըզ (Արեւմուտք)

Կէլէմէզսին եօլլար քէսիք

Օ գըրտըղըն թաուզ, փիսիք (1)

Պիզ պուրտայըզ գաչմա պրէ...

Ֆոնըզըն մէվղիսի մէթին

Տաղ չըթըրըզ, եօլլար չէթին

Սօլ թարաֆտա գօնա Զէյթուն

Կէլիյորլար գաչմա պրէ... (Արեւելք)

(1) Պարապ գիւղը մտեր եւ հաւերը կը ջարդէին...

Ա՛լ պիր գուրչուն տահա սանա
Գըլըճընը սօգմա գընա,
Եհկիտ խէն չըգ մէյաանա
Հարպ էտէլիմ գալմա պրէ՝... հուռա՛... .

ԴԵՊԻ ՖՈՆՈՒԶԻ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐԸ

Կէզէ կէզէ չար քէօշէյի տօլաշտըմ
Պիր տէ Զոնըզ քէօյիմիզէ ուլաշտըմ
Վէրանէյի կէօրտիւմ տէլ՝ օլտում շաշտըմ
Նէրէտէ՞ տէյու աղալարըմ պէյլէրիմ:

Եըզըլմը խան էվէր վէրանէ օլմուշ
Տիվարլար պէլլիսիզ թօփրագլէ տօլմուշ
Ֆիտան պօյլու շահպաղարըմ նի՞ն օլմուշ
Արսլանլարըմ գայպ օլմուշ աղարըմ:

Քիլիսէնին տիվարլարը փարլայօր
Վէրանէ պալգուշու ֆիղան էյլէյօր
Շէհիտլէրին գանը եէրաէն գայնայօր
Հէր կէօրտիւքնէ Տիկէրիմի տաղարըմ:

Եօգարտաքի չամ աղանըն տալարը
Քէօլկէ իլէ գափատըր տը հօլլարը,
Շիմտի իյէ եաման օլմուշ հալլարը
Եէրլէ եէքսան կէօրտիւմ օնա աղլարըմ:

Աշաղտաքի չամ աղանը թէք գալմըշ,
Տալլար եաս թուլիյօր եափրագլար սօլմուշ
Քէօլկէտէ օթուրան կէնճլէր նի՞ն օլմուշ
Էօլէնլէր էօլտիլէր, նէրէտէ՞ սաղլարըմ:

Նազար էթտիմ «Գետիրդօն»ուն (1) եօլունա
Նէ կէլէն վար, նէ կէտէն վար կէօլինէ
Նէ սաթըր վար, նէ տէ թագան գօլունա
Ֆիքրիմէ տիւշտիւքնէ գանլար աղլարըմ:

Գետիրդօնտա գուրպաղըլար էօթիւշիւր,
Սուտա եարփուզ, գազայաղը պիթիշիւր
Էօթմէն գուրպաղըլար արթըզ եէթիշիւր
Էսկիտէն տէրթիլիմ տահա աղլարըմ:

Աղլայարագ մէլիլ մէլիլ օթուրտում
Մէճնուն օլտում պէն ազլըմը եիթիւրտիմ
«Շուղը»ուն (2) տէկիւմէնին խարապա կէօրտիւմ
Ա՛հ չէքիպտէ աճի աճի աղլարըմ:

Մաթէմ էթմիշ շագ օլուպտա կիւլէնլէր
Սէյր էտիյօր. եէրտէն պիսուշ էօլէնլէր,
Թուֆուլ գըզլար մօր պէօլլիլիւ կէլինլէր
Ֆիքրիմէ տիւշտիւքնէ եանար աղլարըմ:

Եօսուլ թուլմուշ սու իչինտէ թաշլարը
Էօթմէյօրլար արթըզ գայա գուշարը
Զինար, սէօկիւտ, երլըլն՝ հէփ աղանլարը,
Եաս ու մաթէմ էթմիշ, կէօրտիւմ աղլարըմ:

Գար գափաթմըշ եիւքսէք ճէօիմ տաղլարը
Խարապ օլմուշ պաղչէլէրի պաղլարը
Նէ գաթըր վար, նէ տէ էօթէր չանկլարը
Նէ եանգօ վար, նէտէ ինլէր տաղլարըմ:

(1) «Գետիրդօն» ըսուածը Զոնուզի արեւմտեան կողմը
լեւան ստորոտէն ըզխած ահկերուն անունն է ուրկէ կը բե-
րէին խմելու ջուրը ձմեռ եղանակին որ կը տեսէ քառորդ ժամ:

(2) «Շուղը» այս Գետիրդօնէն քիչ մը վեր ասոր պէս շատ
մը ահկեր կան, որոնք ահպին գետ մը կը կազմեն:

Աղայարագ Շուղրա Էնտիմ սու իջտիմ
Պոյնու պուրուգ մէնէմշէլէրտէն պիջտիմ
Գերեզմանա տողրու քէօփրիւտէն կէչտիմ
Տիւմտիւզ օյմուշ մէզարատա աղլարըմ:

Գրսրգտան եօգարը կէչէյիմ տէտիմ
Քէօփիւքլէ սուլարտան իչէյիմ տէտիմ
Սէօյլէթմէյին պէնի պէօյիւք տիր տէրտիմ
Իսսիգ պուլտում Գրսրգ եօլուն աղլարըմ:

Սօլունա տէօնէրէք չըգ «Վանացուղ»ա (1)

Պիր ագտա եօգարը հէմ «Նիրքիթոդ»ա (2)

Պօզ պայիրտէն կէչիպ պագ «Վերիթոդ»ա (3)

Հիք քիմսէ գալմամըշ օնա աղլարըմ:

«Կէմէմէնէ» (4) տաղ տիպի, սույուտա սօվուգ

Գայատա աղաճտա էօթէր ճըրլավուգ

Նէ շէնիք վար նէ գուշ գալմըշ նէ թավուգ

Անհագ քէքիք էօթէր տույտում աղլարըմ:

«Աղալը»նրն սուլարըտա ճաղլաշըր,

Գամալագլար փիղան էտէր աղլաշըր

Նէ տավար վար նէտէ օղագ մէլէշիր,

Նէրտէ՞ գալտը սիւտ վէ գայմագ եաղլարըմ:

Խօշ կէօրիւնիւր չիմէնլէրի եէլլինին

Սիւմպիւլէրի դան աղլայօր կէօլլինին

Գայալարտա «տիրիք տիրիք»ի լղալլինին*

Պաղըմըր եագիյօր եանար աղլարըմ:

Ճէմի եուրտլար խարապ օյմուշ եասլանըր

Նէ «հէյ հո՛ւյ» վար, նէտէ գավալ սէսլէնիր

Նէ տավար վար, նէտէ սըղըր պէսլէնիր

Հէր եէր իսսիգ գալմըշ կէօրտիւմ աղլարըմ:

(1) Վանացուղ կը նշանակէ վանքի հող, որ ընդարձակ

(2-3) Վերիթոդ եւ Ներքիթոդ ամարանոց են: արտ մէ:

(4) Կէմէմէնէ նաեւ ամարանոց է: (*) Սկիւռ:

«Ղափըլը»յա տողրու տէօնտիւմ կէզէրէք
Կէօգիւմ եաշըն եանաղըմտան սիւզէրէք,
Սարը սիւմպիւլ, նէրկիգ տէմէտ տիւզէրէք
Խօսլատըգճա տէրտիմ արթար աղլարըմ:

Պիր տէ «Ղօգօլուղ»ա նագար էյլէտիմ,

«Տավանճի»նին «գո՛ւ գո՛ւ»սունու* տիւլէտիմ

Ա՛հ չէքէրէք ինիլ ինիլ ինլէտիմ

Եսա ու մաթէմ էթմիշ օ եայալարըմ:

Պրտան չըգտըմ գիարէթին պաշընա,

Գուլագ վէրտիմ կէյիկ մէլէյիշինէ,

«Գուգղուն» գօնմուշ սարփ գայանըն թաշընա,

«Ճի՛ք ճի՛ք» էօթէր օնու տույտում աղլարըմ:

«Մէզտէքիլէր» (1) արասընտան կէչէրէք

«Պույտուրան»ըն սօվուգ սույուտ իչէրէք

«Պիգօ» (2) իլէ «Պայթարան»ը (3) պիչէրէք

Պէքթէշի եօլունա տիւշտիւմ աղլարըմ:

Կիտէ կիտէ պէթթէշիլիյէ ուղրատըմ,

Ա՛հ չէքէրէք ճիկէրիմի տողրատըմ,

Աղալարը կէօրմէք իտի միւրատըմ

Հանը՞ խօշ կէնիւլլիւ աղա պէյլէրիմ:

«Սըրա սէօկիւտ»իւնտէ հավասը խօշ տուր

Աղալար նէրէտէ՞՞ եուրտլար հէփ պօշտուր

Օրանըն պէքճիսիտէ սէփիլ պայգուշ տուր

«Աղօլուղ»ա չըգամատըմ աղլարըմ:

Եէօնիւմի չէվիրտիմ Ս. Ստեփաննոսա

Պիր լանէթ օգուտում չար Յուլիանոսա,

Մաթէմ չէքմիշ տաղլար կիրմիշէր եասա

Հէր կէօրտիւքնէ ճիկէրիմի տաղլարըմ:

*) Գու գու թուչունի մը անունն է, որ կ'երգէ գո՛ւ գո՛ւ:

1) Մէզտէքի ձիւթնի:

2) Պիգօ լեռնային խոտ մըն է որ կ'ուտուի:

3) Պայթարան հոտաւէտ խոտ մըն է:

«Պողադար»-տան «Դրախտիկ»-է (1) չքայլում
«Դռնօկ»-տան տա տէօրտ թարափա պագայլւմ,
Տէրմանրմ գալմատար նասը՝ գալգայլւմ,
Տէրտիմտէն աիլէն հօգ քիմէ՞ աղլայլւմ:

Ինճիրլի եայլասրտա օլմուշ խարապա,
Զիւրիւմիշ աղանլար տէօնմիշ թիւրապա
Եօլլար չրթըրդտըր չըգմագ արապա,
Եօլում նէրտէ՞ գալտը տէյու աղլարւմ:

«Գուչող» քէօյիւ մէլիլ մէլիլ աղլայլար
Աղ չախչախլը սույու պօշա ճաղլայլար,
Ղամալագ աղանը փէրեատ էյլէյլար,
Քէօլկէսի պօշ գալմըշ կէօրտիւմ աղլարւմ:

«Պապուն աղբար» սույու չօգ, կիւրլէք ագար
Արգասը «Արմնկուտ» (3) ղըպլայա պագար
Պիւլպիւլլէր էօթտիւ քճէ պաղըրմըր եագար,
Զրրիւրնը չըրիւրնը գանլար աղլարւմ:

Օրտան տիւշտիւմ Քարծիրօկուն եօլունա
Ուղրամատըմ Ալընչնար գօլունա,
Մայիլ օլտում շու Հէօպէկին պալընա,
Հասրէթ կիթտիք օնուն իչիւն աղլարւմ:

«Հին Գեղ»-ին (4) տէ քէօյիւ խարապա օլմուշ
Գալանընտա պիր թարափը երգլմըշ,
Պաղչէլէր գուրումուշ, կիւլլէրի սօլմուշ
Բահեսար գալմամըշ օնա աղլարւմ:

Պիզպիզ փունարըն տա սույու շառլայլար,
Պաշ աշաղը ագըշարագ կիւրլէյլար,
Զառզառ գուշու արտընլարտա ճուլայլար,
Օնլարը կէօրտիւ քճէ եանար աղլարւմ:

1) Դրախտիկ Ծռնուզի կռնակի լերան գագաթը ամառանոց մ'է

2) Դռնօկ:

3) «Արմնկուտ» Արմէն գիւտ:

4) Հին Գեղ բուն Ուլլիա քաղաքն է:

Իշթէ կիթտիւմ մանասթըրըն եանընա
Նագար էթտիւմ շէհիտլէրին գանընա,
Ալլահ աշգընա ճանմը՝ տայանըր պունա
Նէ բահիպ վար, նէ մահրասա, աղլարւմ:

Տիվարլար երգըմըշ գուպպէ եան եաթար
Հէր օնու կէօրտիւ քճէ տէրտլէրիւմ արթար,
Պու տէրտ պէնիւմ իչիւն էօլիւմտէն պէթէր
Հանը՞ մօր չըպըգըր կիւրլէք պաղլարւմ:

Զաղըրդանտա սօլուղումու ալայլւմ,

Տէ կիրմէնտէ բահաթըմը պուլայլւմ

Օրալարտա խարապ, նէրտէ գալայլւմ

Հէր թարափը խսիզ գալմըշ աղլարւմ:

Կէզինտիւմ տօլաշտըմ խսիզ էլլէրտէ,

Նէ պաղչէ վար, նէ կիւլ ալմըշ կիւլլէրտէ,

Պալըգլարտա եասլը օյնար կէօլլէրտէ,

Օնլարը կէօրտիւ քճէ տահա աղլարւմ:

Պաղչէլէրին գօնճէ կիւլիւ խառ լմուշ

Վաթանընտան ալըրմասը զօր իմիշ,

Ղապըրըղըն փունարըտա գուրումուշ,

Պիր սու իչէմէտիւմ օնա աղլարւմ:

«Ղարատուտ»ուն (1) թուլլարըտա նէ խօշտուր

Նէ շիրին տիր, նէ էշքի տիր, մայլսօշտուր,

«Ծմօկաղբար ղըշլինդար»տա հէփ պօշ տուր

Նէրէ՞ կիտէմ, քիմէ՞ տէրտիւմ աղլայլւմ:

Մէրգէրիկին մէվղիսիտէ եէօրէպ տիր,

«Կաղնձուր»ուն (1) պաղլարըտա խարապտըր

Վաթանըմըն աշգը քէսկին շարապ տըր

Զօգնա իլտիւմ, սէրխօշ օլտում աղլարւմ:

1) «Ղարտուտ» շամի ըստած թթենիներէ կաղմուած
ահագին անտառ մըն է:

2) «Կաղնձուր» կաղնիի ձոր:

Սուչաթըտան կէօլէփէլէր կէլէրլէր,
 Հէփ կէլէնլէր սօվուգ սուտան իլէրլէր,
 Նէ էքէն վար, նէ էքիմիշ պիլէրլէր,
 Քարլալար պօշ գալմըշ եանար աղլարըմ:

Վաթանը պրագըպ՝ գուրպէթէ տիւշտիւք
 Սօվուգ սու ելրինէ սընաղըն իլտիք
 Նէ մալ գալտը, նէ տէ մէլալ վազ կէլտիք
 Գալմումա գալմատը եանար աղլարըմ:

Քիրազ տէրէ եօգուշունտա տայանտըմ:
 Գան թէրլէտիմ, գըզըլ գանա պօյանտըմ,
 Պիրտէ պադտըմ սապահ օլմուշ ույանտըմ,
 Կէօրտիւկիւմիւզ ըիւյա իմիշ աղլարըմ:

Փիրուշանըմ, տէրտիմ քիմէ՞ սէօյլէյիմ
 Քիմլէ՞ր իլէ պէն կէօյնիւմի էկլէյիմ,
 Գուրպէթ էլտէ ինի՞լ ինիլ ինլէրիմ,
 Տայըլարըմ նէրէտէ՞ տէյու աղլարըմ....

Յ. Պ.

(Փիրուշան)

Հայաստանի Ազգային գրադարան

NL0421194

14X57

~ ԳԻՆ 3 ՖՐԱՆԲ ~